

Ridelinjen

Formål:

Undervisningen tilrettelægges i sådan en grad, at hver enkelt elev videreudvikler sin ridning, og ikke mindst viden omkring hestens ve og vel. Herunder menes bl.a. fodring, staldarbejde, vedligeholdelse af hestefoldende og generel pasning af hest – såsom smed og dyrlægebesøg.

Eleverne kommer til at ride på vores ridebane, i naturen og i trafikken. Her er vigtigheden bl.a. at eleverne lærer om f.eks. trafiksikkerhed, og at kunne administrere forskellige gangarter. Udover disse måder at træne på, vil eleverne blive mødt af forskellige temaer; bl.a. ponygames, kvadrilleridning, ringridning og at arbejde efter "true lead" principper.

Eleverne har vidt forskellige baggrunde og erfaringer med heste, og undervisningen tilrettelægges således at alle kan være med og udvikle deres færdigheder. For denne ridelinje er noget af det som er i højsæde udover det faglige omkring hestene, nemlig det socialespil eleverne imellem. Vi vægter at eleven får snakket, grint, skabt – eller lære at skabe relationer og sammenhold eleverne imellem.

Linjen er delt op i 2 – sportslinjen og basislinjen. Dette er med henblik på, at alle elever bliver tilgodeset for deres erfaring og kunnen med heste. Der er plads til en helt nybegynder til en stævneerfaren rytter.

Omfang og deltagere på holdet er ca 10-14 elever på linjen.

Livsoplysning: Opholdet på Sydfyns Fri Fagskole består af en tilrettelagt hverdag, som mange af eleverne ikke har været vant til, af mange grunde. Hertil bruges samtaler om hestens trivsel og psykologi, og læreren formidler de grundlæggende årsager til struktur og sammenhæng. Det gør sig gældende på hestelinjen, at eleven støttes i at have en grundlæggende forståelse for hestens psyke og være sammen med hesten på dens præmisser.

Eleven støttes i at være tydelig i sine signaler og gøre klar for sig selv, hvad det er man egentlig vil i en given situation.

Livsoplysning: Opholdet på Sydfyns Fri Fagskole består af en tilrettelagt hverdag, som mange af eleverne ikke har været vant til, af mange grunde. Hertil bruges samtaler om hestens trivsel og psykologi, og læreren formidler de grundlæggende årsager til struktur og sammenhæng. Det gør sig gældende på hestelinjen, at eleven støttes i at have en grundlæggende forståelse for hestens psyke og være sammen med hesten på dens præmisser.

Eleven støttes i at være tydelig i sine signaler og gøre klar for sig selv, hvad det er man egentlig vil i en given situation.

Folkeoplysning: Arbejdsfællesskabet på linjen tager bevidst udgangspunkt i at udvikle elevens medansvar i forhold til et positivt og udbytterigt samspil med hestene og de øvrige elever. Overordnet set arbejder skolen for at udvikle elevens sociale kompetencer og handlekompetencer. Således at eleven får en forståelse for at indgå i først uddannelses- og arbejdsfællesskaber i en selvopretholdt voksertilværelse.

Demokratisk dannelse: I undervisningen præsenteres eleven for valg, der kræver stillingtagen. Herved trænes de unge ide demokratiske principper, der gælder i et samfund som det danske. Der er mange valg og opgaver der skal tages og fordeles i et arbejdende fællesskab og her trænes elevens forståelse for planlægning, prioritering og personligt overskud ifht. andres holdninger og situationer. Det gør sig i høj gældende i stalden og i arbejdet med hestene, da det er dyrenes trivsel der sættes i spil, hvis gældende aftaler ikke holdes.

CARE

Formål

Der arbejdes med at gøre eleverne parat til uddannelser med henblik på at arbejde med mennesker såsom: social- og sundhedshjælper/assistent, pædagog, fysioterapeut, lærer, afspændingspædagog, massør, servicefag o.l.

Endvidere stiles det efter at eleverne bliver klar til erhvervsuddannelse, dette indebærer at der arbejdes med det faglige stof, den personlige udvikling samt den enkeltes evne til at indgå i fællesskabet.

Menneskelinjens hovedområder er; psykologi, pædagogik samt samarbejde, kommunikation og samfund.

Livsoplysning kommer udtryk gennem elevens personlige og kulturelle udvikling. Samt en udvikling af den enkelte elevs værdier og holdninger gennem fagets 3 hovedområder.

Folkelig oplysning kommer til udtryk gennem arbejde med og fordybelse i teorier og cases, der fortæller om menneskets udvikling i sammenhæng og samvær med andre. Dette arbejde og fordybelse vil understøtte en udvikling af elevens indlevelsesevne samt historiske, etiske og æstetiske forståelse.

Demokratisk dannelse kommer til udtryk gennem samtalen, analysen, diskussionen og den aktive deltagelse i timerne, og gennem dette lære at argumentere for sine holdninger og vise forståelse og respekt for andres.

Indhold

Psykologi: I dette fag skal eleverne arbejde med kendskab til og forståelse af grundlæggende psykologiske teorier, ligeledes skal de kende til og anvende grundlæggende termer inden for psykologien. De skal opnå forståelse for menneskers forskelligheder set fra et psykologisk perspektiv.

Samarbejde, kommunikation og samfund: Undervisningen vil grundlæggende handle om at kunne møde andre mennesker på en etisk og respektfuld måde under hensyntagen til menneskers forskellighed. De skal opnå viden og forståelse for menneskelige relationer i forskellige settings, samt opnå viden og forståelse inden for konkrete emner som fx konflikthåndtering.

Samarbejde, kommunikation og samfund: Undervisningen vil grundlæggende handle om at kunne møde andre mennesker på en etisk og respektfuld måde under hensyntagen til menneskers forskellighed. De skal opnå viden og forståelse for menneskelige relationer i forskellige settings, samt opnå viden og forståelse inden for konkrete emner som fx konflikthåndtering.

Pædagogik: Eleverne skal have kendskab til og kunne forholde sig til forskellige pædagogiske retninger. Eleverne skal lære at omsætte den tilegnede viden til at praksis. På linjen arbejdes der endvidere generelt med at opnå kendskab og mulig forståelse for selvudvikling og egenomsorg.

Metode

Der veksles mellem teoretisk og praktisk undervisning. Elevernes egen erfaring vil løbende blive inddraget i læringsprocessen.

Eleverne vil blive bekendt med indholdet i uddannelserne via fx besøg på relevante uddannelsesinstitutioner i brobygning. I skoleåret 19/20 vil der være min. 2 brobygninger.

Der benyttes desuden klasseundervisning, debatter og diskussioner, cases, elevstyret undervisning og undersøgende arbejde. Samt praksisarbejde i samarbejde med lokal børnehave og evt. ældrecenter.

Prøve

Der stiles efter en praktisk og teoretisk linjefagsprøve, som vil kunne blive individuelt tilrettelagt.

Organisation

Eleverne undervises på linjen mandag og torsdag, ca 8 timer pr uge.

Game Design

På liniefaget Game Design arbejder vi ud fra modellen "spille spil – analysere spil – lave spil". Vi arbejder både med bræt- og kortspil og alle mulige forskellige computer- og konsolspil. Vi undersøger spillemekanismer og spilleregler for at få en større forståelse for opbygningen af et godt spil. Det gør vi både ud fra en historisk tilgang og en teoretisk baseret gennemgang. Derudover øver vi os i kreative processer og værktøjer samt gruppearbejde, som er uundværlige byggesten i udviklingen af spil.

Efter et fælles introforløb på linien, vælger du dig ind på en af de to underlinier: Game Art og Game IT. Når du har valgt, hvilken del af spiludvikling, du vil fordybe dig i, vil der være en ugentlig fællestime, hvor vi perspektiverer de igangværende processer til en overordnet forståelse for at lave spil.

Flere gange om året vil der være projektfællesskab, hvor der arbejdes i fællesskab på at bruge de færdigheder, du har oparbejdet på Game Art eller Game IT. Vi vil desuden tage på virksomhedsbesøg og invitere gæstelærere, så vi kan få et bedre indblik i en spændende branche, der udvikler sig konstant.

I løbet af året vil der desuden være et par korte valgfagsperioder, hvor du kan vælge at arbejde med bl.a. RetroPie, 3D-print, Lego Mindstorm og meget andet.

Game Art

Hvis du vælger Game Art, får du muligheden for at fordybe dig i den grafiske del af spiludvikling. Der vil primært være fokus på at lære forskellige programmer at kende. Som udgangspunkt vil du modtage undervisning i Photoshop, Premiere, After Effects og 3D Studio Max. Game Art henvender sig derfor også til dem, der interesserer sig for grafisk design, film, animation og multimediekunst.

Game IT

Hvis du vælger Game IT, kommer du til at fordybe dig i forskellige former for programmering såsom C#, javascript, php og andre relevante programmeringssprog. Du vil derudover blive introduceret til Unity som game engine. Game IT henvender sig derfor også til dem, der interesserer sig for web-, app- og systemudvikling.

Game IT

Hvis du vælger Game IT, kommer du til at fordybe dig i forskellige former for programmering såsom C#, javascript, php og andre relevante programmeringssprog. Du vil derudover blive introduceret til Unity som game engine. Game IT henvender sig derfor også til dem, der interesserer sig for web-, app- og systemudvikling.

Der undervises 2 formiddage (2 x 3,5 timer) om ugen. Undervisere er Verner Johnsen og Anders Stausholm Kühl.

Livsoplysning: viden om teknologi, uddannelsesmuligheder og egen position som ung i den moderne tidsalder, hvor mulighederne både findes on- og offline.

Folkelig oplysning kommer til udtryk gennem arbejde med og fordybelse i teorier og cases, der fortæller om computerens og spilbranchens udvikling i sammenhæng og samvær med andre. Dette arbejde og fordybelse vil understøtte en udvikling af elevens indlevelsessevne samt historiske, etiske og æstetiske forståelse.

Demokratisk dannelse kommer til gennem samtalen, analysen, diskussionen og den aktive deltagelse i timerne, og gennem dette lære at argumentere for sine holdninger og vise forståelse og respekt for andres.

Metoder:

Praktisk Gastronomi

Eleverne skal tilegne sig færdigheder og viden om mad, smag, sundhed, fødevarer, madlavning og måltider og dermed udvikle kompetencer, der gør dem i stand til at vælge og vurdere egne smag og madvalg. Eleverne skal opnå praktiske færdigheder inde for madlavning og kunne eksperimentere med såvel råvarer, opskrifter, smag og baggrundsviden om fødevarer, sæson, oprindelse, sundhedsværdi, produktionsformer og bæredygtighed. Ligeledes skal eleverne have en økonomisk forståelse af fødevarernes værdi og et madbudget. Eleverne får ved dagens start udleveret en opskrift, som de i samarbejde med læreren gennemgår og sikrer, at de har forstået fremgangsmåden.

Eleverne arbejder i mindre grupper eller individuelt med gastronomiske udfordringer, så de tilegner sig færdigheder udover det gængse.

Gøremålsundervisning, Teori og Casearbejde

Eleven skal stifte bekendtskab med branchen gennem casearbejde fra konkrete events og arrangementer hos skolens samarbejdspartnere. Det motiverende element i undervisningen styrkes gennem et etableret samarbejde med relevante, lokale virksomheder om projekter, som derigennem kan åbne elevernes øjne for de jobmæssige karrieremuligheder på området.

Eleverne skal tilegne sig færdigheder og viden om virkelighedsnære og konkrete arrangementer og events i samarbejde lokale virksomheder. Den enkelte elev trænes, mentalt og fysisk, i at kunne samarbejde i en kompleks situation, modtage flere opgaveanvisninger ad gangen og kunne udføre dem i rigtig rækkefølge. Arbejdet med casestudies er i høj grad en prøvning i et reelt arbejdsmiljø. Erfaringerne fra dette miljø kan overføres til mange fagområder i elevens fremtidige uddannelses.

Formen veksler imellem teoretisk og praktisk undervisning. Der arbejdes både individuelt og i grupper, men hensigten er at opgaverne løses i fællesskab. Der lægges op til at eleverne medbringer PC til den teoretiske del af undervisningen.

Helle W. Rasmussen og Anette Madsen

Temaer over året:

*Gøremålsundervisning
Kommunikation
Samarbejde
Målgrupper
Økonomi
Markedsføring
Trendsøgning/
Forståelse
Branchekendskab
-Lokalt
-Regionalt
Entreprenørskab
Innovation
Personlig fremtræden
Netværk
Evaluering
Kundepleje
Facts om Danmark
Typer af turister/turisme
Events
Typer af event/oplevelser
Salg og service
Æstetik
Jura
Etik
Grundteknikkendskab
Hygiejne
Æstetik
Sensorik
Catering
Råvarekendskab
Sæson
Økologi og etik
Anretning
Madspild*

HÅNDVÆRKSLINJEN

Håndværkslinjen tager udgangspunkt i forskellige håndværksområder, hvor eleverne stifter bekendtskab med de fagområder man finder på erhvervsskolernes grundforløb, men med forskellig vægtning.

Formål At eleverne får mulighed for at tilegne sig kompetencer inden for håndværkets betydning for forholdet mellem mennesker, samfund og natur set i forhold til både en historisk og nutidig dimension. At eleverne udvikler personlige, sociale og faglige kompetencer, der bidrager til at deltage aktivt i fællesskaber i et demokratisk samfund ved at indføre eleverne i almene arbejdsområder i samfundet. At eleverne i fællesskab har medindflydelse på dele af undervisningens indhold og rammer – samarbejde, medansvar og opfordring til selvvirksomhed. At eleverne kan anvende forskellige håndværksmæssige muligheder i deres nuværende og fremtidige liv, som ligeværdige borgere i et demokratisk samfund. At eleverne kan omgå og får kendskab til materialer, teknikker, værktøjer og arbejdsformer fra faget på en sikkerhedsmæssig og miljømæssig forsvarlig måde.

Mål • At eleverne lærer om dele af naturvidenskabelige, historiske, samfundsfaglige, æstetiske og sundhedsmæssige sammenhænge, problemstillinger og metoder med udgangspunkt i konkrete erfaringer og oplevelser. • At eleverne udvikler deres evne til at arbejde selvstændigt og samarbejde i grupper. At eleverne arbejder med fælles og individuelle løsningsforslag og hermed udvikler en kritisk-konstruktiv tilgang med udgangspunkt i både fantasi, følelse og fornuft.

- At give eleven mulighed for, at få indsigt i og viden om håndværk, fordi dette fordrer samarbejde og forståelse for håndværkets muligheder.
- At eleverne bliver præsenteret for fagets omgangsformer, muligheder og begrænsninger. • At eleverne bliver instrueret i maskiner og værktøj på en sikkerhedsmæssig forsvarlig måde

Indhold Eleverne præsenteres for undervisning indenfor håndværksområder som findes inden for erhvervsskolernes grundforløb. Eleven opnår indsigt i såvel gamle som nye teknikker inden for de forskellige håndværksfag. Dette gøres bl.a. ved at store dele af undervisningen foregår i værkstedet, hvor arbejdsgangen er identisk med den man oplever i erhvervslivet.

Dagligdagen er opbygget ligesom på en arbejdsplads, hvor eleverne har faste mødetider, får udleveret opgaver, der skal løses eller bliver stillet for en problemstilling, som de selv skal finde en løsning på. Der undervises med henblik på at klargøre/forberede eleverne på arbejdsmarkedet. Ved at blive sat i nogle arbejdssituationer hvor der stilles krav til samarbejde, lærer eleverne at tackle arbejdsmarkedsrelaterede problematikker og deltage aktivt i problemløsningsorienterede arbejdsopgaver. Herudover opnås også kendskab til regler og retningslinjer for de enkelte håndværk. I undervisningen tilrettelægges besøg på erhvervsuddannelser, hvor eleverne også deltager i præsentationsforløb. Desuden vil undervisningen indeholde virksomhedsbesøg, samt besøg af håndværkere. Der opstilles åbne rammer for praktiske opgaver, der lægger op til valgfrie metoder i forhold til planlægning og arbejdsgang. Her indlæres arbejdsprocesser med tegning af skitser der fører frem til detaljetegninger med præcise mål og dimensioner. Der dokumenteres for de valg der er truffet og der tilsigtes at eleverne bliver i stand til at kunne vælge de bedste løsninger i forhold til miljø, sikkerhed og kvalitet. Der stilles ligeledes opgaver med mere faste rammer, der sigter mod indlæring af håndværksmæssige teknikker og metodelære. Undervisningen giver eleverne mulighed for at opleve arbejdsglæde, samarbejde, fællesskab og motivation gennem opgaver, der dækker flere fagområder.

Undervisningen giver eleverne oplevelse af, at det er vigtigt med grundlæggende faglige kompetencer, og der er løbende mål, der skal opfyldes. Undervisningen skal sikre, at eleverne får grundlæggende kendskab til materialer, håndværktøj og stationære maskiner. Eleverne tilegner sig praktiske færdigheder og viden i værkstedet, som ruste og guider eleverne til at påbegynde en uddannelse inden for håndværk.

Styrke & Mod

Faget Styrke og Mod fokuserer på personlig udvikling gennem en blanding af praktiske aktiviteter og livsduelighedsundervisning. De praktiske aktiviteter foregår primært i naturen i form af mountainbike, kajak, klatring, vandring, bålmad og forskellige teambuildingaktiviteter.

I livsduelighedsundervisningen, som både finder sted i naturen og i vores eget Styrke og Mod lokale, arbejder vi med udvikling af personlige og sociale kompetencer, selvtillid, selvværd, personlige værdier, kommunikation, gruppedynamik og fællesskab.

For at kunne arbejde i den rigtige retning med eleverne, undersøger vi deres vigtigste personlige ressourcer, styrker og værdier og lærer derigennem elevens udgangspunkt samt eventuelle ønsker for fremtiden at kende.

Som værktøj til dette udviklingsarbejde arbejder vi bla. med zonen for nærmeste udvikling samt trinvis delmål frem i den retning eleven ønsker.

Når vi afvikler undervisningen og aktiviteterne, differentierer vi tilgangen og tilpasser den til de enkelte elever, således at alle elever bliver i stand til at gennemføre den samme aktivitet.

Med kompetencerne i Styrke og Mod lærer eleverne, hvordan de bliver bedre til at kommunikere med andre, både verbalt og nonverbalt, samt at være en god lytter og stille gode spørgsmål. De får viden om, hvordan de kan anvende deres følelser konstruktivt, udvikle deres empati og sociale kompetencer. En naturlig del heri er arbejdet med gruppedynamik og den individuelle rolleindtagelse.

I livsduelighedsundervisningen arbejder vi løbende med mentalisering.

(At mentalisere skal forstås som vores evne til at tænke tanker om vores egne og andres tanker og følelser. Gennem mentalisering lærer vi at forstå os selv og andres tanker, følelser, motiver og behov. Evnen til at mentalisere er en forudsætning for at kunne indgå i gode relationer med både børn, unge og voksne.

Et af vores mål med undervisningen i Styrke og Mod er, at styrke elevernes evne til at tage ansvar og styring over deres eget liv og opnå større succes med at håndtere hverdagen, så de får nemmere ved at indgå i positive relationer med andre og bliver bedre i stand til at træffe aktive valg ifht. deres eget liv og videre uddannelse.

Vores undervisning er bygget op efter 4mat modellen og indeholder ofte passende energizers til at skabe tillid, tryghed og energi.

Vi tilpasser vores aktiviteter efter det aktuelle emne og justerer dem fra hold til hold, for at skabe nvolvning, engagement og læring

Årsplanen er tilrettelagt med følgende relevante emner i en rækkefølge, som hjælper den unge til at forstå sig selv og sin egen identitet og faglige rolle i et nyt perspektiv, der bidrager positivt til den unges personlige og faglige udvikling.

At lytte og kommunikere effektivt.

At håndtere konflikter.

At håndtere stress og anvende mindfulness.

At give og modtage feedback.

At udvikle og arbejde i grupper og teams.

Derudover lærer eleverne at sætte mål og beskrive handlingsplaner

4MAT-modellen:

- Vi anvender den didaktiske procesmodel 4MAT som en stærk pædagogisk, rammesættende metode til at skabe engagement og læring

